

Janusz Zieliński, prorektor PW Filia w Płocku - Podstawą naszego rozwoju była współpraca z przemysłem i instytucjami regionu. Kierunek ten wciąż jest utrzymywany, a współpraca rozwijana - str. 8

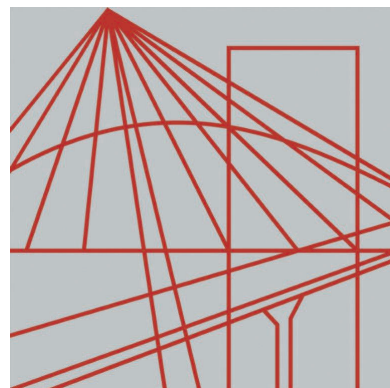
Alicja Cieślczak - Latawiec:
- To nie sam spór czy konflikt jest źródłem nieporozumień i walki między stronami, lecz sposób jego rozstrzygnięcia - „Mediacje w budownictwie” str. 14 - 15

Deregulacja w Senacie
„Nie! dla deregulacji” - rozległo się często 12 listopada 2013 r. w Senacie, podczas konferencji Samorząd zawodowy w demokratycznym państwie prawa. - str. 3

ISSN 2083-0610

Inżynier Mazowska

Dwumiesięcznik Mazowieckiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

nr 6 (46), grudzień 2013

**Wybraliśmy delegatów
na zjazdy w IV kadencji
MOIIB**

O dobre imię inżyniera
- str. 4-5

Czas refleksji, czas zmian

Szanowne Koleżanki, Szanowni Koledzy

W naszej Izbie zakończyły się zebrania wyborcze, na których wybraliśmy delegatów na zjazdy okręgowe nowej, 4-ej już kadencji funkcjonowania naszego samorządu Izby. Spośród wybranych delegatów, najczęściej wybierane były osoby na wszystkie funkcje organów okręgowych, a także delegaci na Zjazd Krajowy, który jest naszym sejmem. W kontekście tak ważnych wyborów budzi zdziwienie małe zainteresowanie zebraniem obwodowymi, frekwencja na zebraniach nie przekracza średnio 4%. Sądzymy, że ta sytuacja wynika z powszechnego przeciążenia pracą zawodową, a w warunkach Warszawy dodatkowym czasem traconym na przemieszczanie się po zatłoczonym mieście.

Zebrania jak wiadomo mają charakter wyłącznie wyborczy i jedynie z inicjatywy prezydium Rady są wykorzystywane do przekazania podstawowej wiedzy o działalności Izby i inspirowania do formułowania wniosków na przyszłość i wyjaśniania wątpliwości. Dla osób niezaangażowanych w bezpośrednią działalność samorządu jest to w zasadzie jedyna z okazji do otwartej dyskusji. Po doświadczeniach kilku zebrań już odbytych, nie obserwujemy jednak dużego zainteresowania dyskusją, a raczej tendencję do przeprowadzenia jak najsprawniej celu głównego tj. dokonania wyboru delegatów.

W ostatnich dniach niewątpliwym sukcesem Mazowieckiego Forum Zawodów Zaufania Publicznego przy naszym udziale, było zorganizowanie w dniu 12 listopada konferencji pt. „SAMORZĄD ZAWODOWY W DEMOKRATYCZNYM PAŃSTWIE PRAWA”. Odbywała się ona na zaproszenie Senackiej Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz wspomnianego naszego Forum. Było to już drugie spotkanie w gościnnych progach Senatu. Na pierwszym, na zaproszenie wicemarszałka Senatu Stanisława Karczewskiego, przedstawiciele samorządów mieli możliwość zaprezentować różnorodność swoich zawodów i skalę problemów legislacyjnych, z jakimi mają w praktyce do czynienia.

Dynamiczne działania mazowieckiego Forum, a w szczególności prezesa Okręgowej Izby Lekarskiej Mieczysława Szatanka, pozwoliły osiągnąć bezpośredni poziom kontaktów z Izbą wyższą naszego parlamentu. Konferencja została zdominowana przez krajowe władze wszystkich samorządów, ponieważ problemy nie są mazowieckie, a ogólnokrajowe.

W numerze piszemy szerzej o tym wydarzeniu, natomiast nie można nie ulec wrażeniu, że samorządy w nawale problemów, z jakimi borykają się, w kontaktach z władzami państwowymi, nie nabyły umiejętności konkretyzowania istotnych spraw dla poszczególnych środowisk, koncentrując się na prezentacjach zawodowych niemających uniwersalnego charakteru. Tego typu spotkania, aby przynosiły efekty przybliżające nas do wizji naprawiania obowiązującego prawa, muszą być bardziej precyzyjnie przygotowane z punktu widzenia prezentacji uniwersalnego charakteru potrzeb i jednoznacznych wniosków.

Dokonałiśmy znacznego zbliżenia naszej Izby do uczelni, wydziałów budowlanych na Mazowszu. Immatrykulacje studentów, spotkania z nimi, bliskie kontakty z pracownikami naukowymi i wykładowcami, to okoliczności sprzyjające rozwojowi wzajemnego zrozumienia potrzeb w kształtowaniu programów nauczania i uczestnictwa w praktycznym zdobywaniu zawodu.

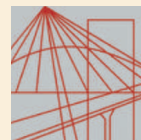

Święta Bożego Narodzenia tuż, tuż. Pożwólcie, że z tej tradycyjnej okazji złożę w imieniu Rady najlepsze życzenia, spędzenia ich w gronie przyjacielsko-rodzinnym, w atmosferze wolnej od codziennych trosk, pełnej optymistycznych treści, bez przesadnej obfitości gastronomicznej, pełnej jednak świątecznych smaków.

Życzę rozpoczęcia Nowego Roku w szampańskiej zabawie, zapowiadającej pomyślność 12 miesięcy 2014 roku w zdrowiu, powodzeniu zawodowym i osobistym.

Z koleżeńskim pozdrowieniem

Mieczysław Grodzki
Przewodniczący RaMazowieckiej Okręgowej
Izby Inżynierów Budownictwa

Mazowiecka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa
02-134 Warszawa,
ul. 1 Sierpnia 36 B
e-mail: maz@piib.org.pl
www.maz.piib.org.pl

godziny pracy biura:

poniedziałki i czwartki : 09.00-18.00
wtorki, środy: 08.00-16.00
piątki: 08.00-14.00

Biuro Izby:

sekretariat biura: pok. 126
tel. centrala: 22 868 35 35, 22 868 35 81,
22 868 35 82, GSM 693-933-031
fax. 22 868 35 49
e-mail: biuro@maz.piib.org.pl

Przewodniczący Rady MOIIB

sekretariat: pok. 126
dyżury: poniedziałek godz. 12.00-14.00
e-mail: sekretariat.rada@maz.piib.org.pl

Porady prawne udzielane są po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym.
tel.: 22 868 35 50 wew. 145

Komisja Rewizyjna

przyjęcia interesantów pok. 122
dyżury w czwartki, godz. 14.00-15.00

Komisja Kwalifikacyjna:

sprawy nadawania uprawnień budowlanych i tytułu rzeczoznawcy - parter, wejście II pok. 11, 12
tel.: 22 878 04 03, 22 878 04 04
fax: 22 826 28 67 wew.153

Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej

sekretariat - przyjęcia interesantów pok. 120
dyżury: poniedziałek godz. 16.00-18.00
tel. wew. 135, fax. wew. 118

Sąd Dyscyplinarny

sekretariat - przyjęcia interesantów - pok. 120
dyżury - środa - godz. 10.30-13.30
tel. wew. 145, fax. wew. 118

Dział Członkowski:

przyjęcia nowych członków i wydawanie zaświadczeń - pok. 101
telefon bezpośredni: 22 878 04 11

Dział Szkoleń:

czytelnia norm i czasopism: pok. 121
telefony bezpośrednie: 22 828 34 10,
wew 140 i 141

BIURA TERENOWE

Godziny przyjęć interesantów
tak jak w biurze w Warszawie

● Ciechanów

ul. Powstańców Warszawskich 6, 06-400 Ciechanów
tel.: 693 933 032
e-mail: btciechanow@maz.piib.org.pl

● Ostrołęka

07-400 Ostrołęka, ul. Mazowiecka 6
tel.: 693 933 033
e-mail: btostroleka@maz.piib.org.pl

● Płock

09-402 Płock, ul 1 Maja 7A
tel.: 693 933 034
e-mail: btplock@maz.piib.org.pl

● Radom

26-610 Radom, ul. Kolejowa 22 pok. 201
budynek Wyższej Szkoły Biznesu
tel.: 693 933 035
e-mail: btradom@maz.piib.org.pl

● Siedlce

08-110 Siedlce, ul Armii Krajowej 11
tel.: 693 933 036
e-mail: btsiedlce@maz.piib.org.pl

Dwumiesięcznik Mazowieckiej Okręgowej
Izby Inżynierów Budownictwa

Rada Programowa:

Mieczysław Grodzki - przewodniczący
Jerzy Kotowski - zastępca przewodniczącego
Teresa Mosak-Rurka - sekretarz
Członkowie: Piotr Król, Zbigniew Tyczyński

Nakład: 18.000 egz.

Konferencja „Samorząd zawodowy w demokratycznym państwie prawa” w Senacie

W konferencji wzięli udział senatorowie, przedstawiciele samorządów zawodów zaufania publicznego, z woj. mazowieckiego i organizacji pozarządowych. Spotkanie prowadził senator **Michał Seweryński**, przewodniczący Senackiej Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji. Obecny był wicemarszałek Senatu **Stanisław Karczewski**. W obradach uczestniczyli: Andrzej Dobrucki - prezes PIIB i **Mieczysław Grodzki**, przewodnicząc Rady MOIIB wraz z członkami kierownictwa Izby.

Kilka dni wcześniej w Pałacu Prymasowskim w Warszawie spotkało się Forum z dziennikarzami i szeroko poinformowało ich o problemach samorządów zawodów zaufania publicznego, związanych z prowadzoną przez rząd deregulacją. **Mieczysław Szatanek**, przewodniczący Okręgowej Izby Lekarskiej apelował wtedy do dziennikarzy, by postrzegali, iż Forum walczącym z deregulacją, powoduje obawę o obniżenie fachowości zawodów i należyte wykonywanie obowiązków wobec obywateli. Władza państwowa - podkreślał - powinna wiedzieć, że samorząd to pewne, wyselekcjonowane grupy ludzi, obdarzone zaufaniem społecznym, do pełnienia ważnych funkcji, wykonywanych za państwo i dla państwa, a nie lobbyści. Tymczasem traktuje się nas, jako strażników dostępu do zawodów...

Mieczysław Grodzki, przewodniczący Rady MOIIB z satysfakcją zauważył, że wskutek wystąpień Forum w Sejmie, Senacie i rządzie, zmienia się opinia o samorządach, ale nadal nie wystarczająco. My chcemy być ekspertami, by prawo było dobrze napisane. Trzeba przestrzegać interesów wszystkich. Tymczasem, wbrew tym interesom, narzuca się nam zle i szkodliwe rozwiązania.

W czasie konferencji w Senacie, przekonywano senatorów, że dążenie do ograniczenia roli samorządów, w imię „otwarcia zawodów” to „dążenie do destrukcji”. Wskazywano na rolę samorządów zawodowych, w umacnianiu idei samorządności, pokazywano problemy poszczególnych zawodów, zwracano uwagę na konsekwencje deregulacji wprowadzanej w Polsce.

Przewodniczący Mazowieckiego Forum Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego, **Stanisław Leszek** przypomniał, że pojęcie zawodu zaufania publicznego,

W obradach wzięli udział przedstawiciele kierownictwa MOIIB.

fot. Urszula Kieller-Zawisza

„Nie! dla deregulacji” - rozlegało się często 12 listopada br. w Senacie, podczas konferencji Samorząd zawodowy w demokratycznym państwie prawa. Zorganizowały ją: Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz Mazowieckie Forum Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego. Inicjatywa takiej konferencji padła w czasie roboczego spotkania z wicemarszałkiem Senatu, Stanisławem Karczewskim za prezydencji w Mazowieckim Forum naszej Izby.

Chrońmy interes publiczny

Spotkanie prowadził senator Michał Seweryński

wprowadzone przez art. 17 Konstytucji RP, nie zostało zdefiniowane przez ustawodawcę. Podkreślił, że samorządy zawodowe są jednym z podstawowych elementów demokratycznego państwa. Ich zadaniem, zgodnie z konstytucją, jest nie tylko reprezentowanie zrzeszonych osób, ale także sprawowanie pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodów zaufania publicznego w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Obecnie działa 17 samorządów zawodów zaufania publicznego.

Dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych, **Włodzimierz Chróścik** zwrócił uwagę na niezwykle złożoną sytuację na rynku usług prawnych. Przedstawił wyniki badań Krajowej Rady Radców Prawnych, z których wynika, że 86% Polaków w ciągu ostatnich 5 lat nie skorzystało z jakiegokolwiek porady profesjonalnego prawnika. Podobnie jest w wypadku mikro- i małych przedsiębiorców. Włodzimierz Chróścik podkreślił, że rynek usług prawnych jest obecnie nasycony do granic możliwości. Najbardziej niepokojące zjawisko zaś to postępująca pauperyzacja, szczególnie młodych radców prawnych.

Andrzej Dobrucki, prezes PIIB wygłosił referat *Samorządy zawodowe, jako instytucja demokratycznego państwa prawnego*.

- Dostrzegając silne podstawy prawne samorządów zawodowych - stwierdził - wśród przeciwników samorządów, pojawiają się próby zmiany przepisu art. 17 Konstytucji. Z taką sytuacją mieliśmy do czynienia w 2008 r. Jednak głosy przedstawicieli nauki i praktyki, sprzeciwiające się tego typu zmianom, zostały uwzględnione i poselski projekt w tym zakresie odrzucono w Sejmie już w pierwszym czytaniu.

Dążenia do ograniczenia działania samorządów dają się jednak nadal zauważać, bowiem przy okazji deregulacji, zgłoszone zostały kolejne, jeszcze bardziej radykalne propozycje zmian, polegające na wykreśleniu art. 17 z Konstytucji. W obecnym stanie prawnym zgłoszenie propozycji zmiany Konstytucji, budzi zdziwienie, ponieważ zdaniem konstytucjonalistów - prowadziłoby to de facto do zmiany tożsamości Rzeczypospolitej, stanowiąc zamach na decentralizację państwa, o którą to tak długo walczyliśmy.

- Tym bardziej - stwierdzał prezes Dobrucki - należy uzmysłowić sobie istotę tworzenia samorządu zawodowego.

dokończenie na str. 4

Przedstawiciele samorządów zawodów zaufania publicznego

Wybraliśmy delegatów na zjazdy w IV kadencji MOIIB

O dobre imię inżyniera

Na 16 zebraniach, 17.343 inżynierów i techników, członków Mazowieckiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa wybrało delegatów na XII zjazd sprawozdawczo-wyborczy. Spotkania były też okazją do wstępnego podsumowania dorobku czteroletniej kadencji Izby oraz ewentualnego sformułowania wniosków i postulatów na najbliższą przyszłość.

W zgodzie z ramowymi postanowieniami zawartymi w uchwale Krajowej Rady, Rada MOIIB postanowiła wybierać delegatów w proporcji 1 na 130 członków. Wybory odbywały się w sześciu okręgach. W Warszawie na 11 zebraniach, w Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Radomiu i Siedlcach - odbyło się po 1 spotkaniu. Odpowiedzialnymi za sprawne zorganizowanie zebrań byli kierownicy biur terenowych. Prezydium Rady zaprosiło do uczestnictwa wszystkich czynnych członków Izby. Frekwencja była jednak nieznaczna, sięgała

średnio 4 proc. liczby członków. Jakkolwiek z inicjatywy Prezydium Rady zaproponowano przybyłym dyskusję nad programem Izby, to nie wywołało większego zainteresowania. Podobnie nie skorzystano z możliwości składania propozycji programowych. Koncentrowano się głównie na zgłaszaniu kandydatów i na wyborze delegatów.

Przewodniczący **Mieczysław Grodzki** w ramach wygłaszanych informacji stwierdził, że Izba potrzebuje do działania w swoich organach osób zainteresowanych pracą

społeczną, dysponujących wolnym czasem. Wyrażał nadzieję, że nowo wybrani delegaci, z których później wyłonieni zostaną członkowie Rady i Prezydium oraz członkowie komisji problemowych, rozpoczną nową kadencję z energią, pomysłami i nowymi inicjatywami.

Obecność prominentnych reprezentantów naszej izby wykorzystywana jest na zebraniach do przekazania wyborcom najświeższych wiadomości z działalności organów krajowych Izby „z pierwszej ręki”. I tak na jednym z pierwszych zebrań był obecny - prezes Krajowej Rady PIIB **Andrzej Dobrucki**, który jest członkiem MOIIB. Poinformował o swoim udziale w ostatnim posiedzeniu Komisji Nadzwyczajnej, pracującej nad projektem ustawy de regulacyjnej i o stanowisku PIIB wobec zamiarów legislatorów. Podzielił się również informacjami nt zmian w przepisach dokonanych dzięki wielokrotnym staraniom Izby. Osiągnięto m.in. to, że inżynierowie kończący studia I stopnia uzyskują pełne uprawnienia budowlane do kierowania budowlami, zaś technikom - przywrócone zostaną uprawnienia ograniczone. Pojawi się również, dawno oczekiwana specjalność hydrotechniczna i inżynierowie będą mogli starać się

Prezes Honorowy, prof. Zbigniew Grabowski interesował się problemami członków MOIIB

dokończenie ze str. 3

Należy uzmysłowić sobie istotę tworzenia samorządu zawodowego - stwierdził prezes Dobrucki. - Nie jest on celem samym w sobie, lecz jednym z narzędzi powołanych do świadomego kształtowania stosunków społecznych i gospodarczych. Dlatego podkreśla się, iż prawidłowe funkcjonowanie zawodów zaufania publicznego, możliwe jest tylko w państwach demokratycznych, w systemach szanujących prawa człowieka.

Nie da się więc przecenić ogromnej roli, jaką odgrywają samorzady zawodowe w państwie. Istotne zadania, związane z życiem zawodowym licznych grup osób, wykonują organy będąc blisko ludzi, zintegrowane ze środowiskiem zawodowym i stanowiące jego reprezentację. Ideą współczesnego samorządu jest współpraca reprezentacji społeczeństwa z organami administracji rządowej i przyciągnięcie szerokich sfer obywateli do udziału w twórczej działalności administracyjnej. Gdyby samorzady

Chrońmy interes publiczny

nie istniały, funkcje te musiałoby wykonywać państwo za pomocą swoich organów. Zdaniem prezesa, należy umacniać rolę samorządów poprzez m.in. stworzenie ustawowej platformy porozumienia i uzgodnień między rządem a samorządami zawodowymi, na wzór Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Należałoby też rozważyć stworzenie jednej ustawy, regulującej sprawy wszystkich zawodów zaufania publicznego i samorządów zawodowych dla nich powołanych.

Uczestnicy konferencji negatywnie oceniali zmiany deregulacyjne, jako populistyczne. Jak stwierdził dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Łodzi Jarosław Szymański, od 2005 r. zmiany legislacyjne zmierzają do ograniczenia i redukcji kompetencji prawniczych samorządu zawodowego tylko do szkoleń aplikantów.

Podsumowując senackie spotkanie, przewodniczący Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji, senator **Michał Seweryński** zaapelował do przedstawicieli samorządów zawodowych o energiczny udział w konsultowaniu i formułowaniu wniosków pod adresem ustawy. Z kolei wicemarszałek **Stanisław Karczewski**, zaproponował kolejne spotkanie z przedstawicielami samorządów zawodowych, poświęcone propozycjom zmian legislacyjnych, a także przygotowania projektu ustawy regulującej kwestie, dotyczące zawodów zaufania publicznego.

Uczestnicy konferencji wychodzili z Senatu przeświadczeni, że spotkanie stanowiło zaledwie początek dyskusji o problemach statusu samorządów, a końcowe głosy senatorów pozwalają mieć nadzieję na ciąg dalszy.

Frekwencja na zebraniach nie była wielka, ale przyszli najbardziej aktywni.

W Radomiu dyskutowano o wielu problemach Izby

o takie uprawnienia. PIIB natomiast jest przeciwna wprowadzeniu instytucji tzw. patrona, którzy może decydować o przebiegu praktyki w tym również, wystąpić o radykalne ograniczenie niezbędnej praktyki zawodowej, koniecznej do przyznania uprawnień. Podobnie dąży do zmiany innego zapisu, który przyznaje uczelniom

Fot. Katarzyna Barska
Jarosław Gawlak,
Mieczysław Wodzicki,

Inż. Irena Hurska
wyjaśniała zasady
głosowania

technicznym prawo do przyznawania uprawnień. To prawo powinno pozostać w jurysdykcji izbowej.

Uczestniczący, praktycznie we wszystkich zebraniach, przewodniczący **Mieczysław Grodzki** informował zebranych o dokonaniach Izby. Stwierdził m.in., że:

- Izba skutecznie prowadzi działalność szkoleniową oraz przyznaje uprawnienia do pełnienia samodzielnych funkcji w budownictwie. W latach 2002 - 2013 otrzymało je 5332 osoby. Dziś w bazie danych MOIIB jest ponad 20.500 osób.
- Izba współdziała z organami samorządu terytorialnego, samorządami i stowarzyszeniami zawodowymi, w tym w ramach Mazowieckiego Forum Zawodów Zaufania Publicznego. Przez ostatni rok przewodniczyła Forum, przyczyniając się do integracji 17 mazowieckich samorządów zawodowych.
- Bierze czynny udział w organach doradczych na warszawskich uczelniach i utrzymuje kontakt z wszystkimi mazowieckimi uczelniami technicznymi.
- Notuje też stały wzrost zainteresowania szkoleniami zawodowymi. W roku 2012, 52 % stanu osobowego Izby brało w nich udział. Ilość przeszkolonych osób w MOIIB stanowi ponad 24% łącznej liczby uczestników szkoleń w całym kraju.

Głosuje Andrzej Dobrucki

Zastępca przewodniczącego PIIB, prof. Zbigniew Kledyński
w rozmowie z członkami zebrania

Mazowieckie uczelnie techniczne rozpoczęły nowy rok akademicki 2013/2014

Nadal duże zainteresowanie budownictwem

Mimo niżu demograficznego, wydziały budownictwa mazowieckich uczelni nie notują spadku kandydatów na inżynierów. Miejsca zostały wykorzystane do ostatniego. Zapewne działa nadal rozbudzone ostatnią hossą budowlaną zainteresowanie przyszłą pracą, ale także realne nadzieje na kolejną fazę ożywienia i atrakcyjne kierunki studiów. MOIIB, która prowadzi bliską współpracę z mazowieckimi uczelniami technicznymi, z uwagą obserwuje to, co się w nich dzieje i bierze udział w ich życiu. Towarzyszyliśmy szkołom w uroczystościach rozpoczęcia kolejnego 2013/2014 roku akademickiego.

● **Politechnika Warszawska (PW)**, największa polska uczelnia techniczna, kształci we wszystkich dziedzinach: od mającej najdłuższe tradycje inżynierii lądowej i architektury do optoelektroniki, nanotechnologii, biotechnologii i inżynierii biomedycznej. Na 19 wydziałach i w jednym kolegium kształci się ponad 34 tys. studentów i 1200 doktorantów. O jedno miejsce ubiegało się ponad 2 kandydatów, na budownictwie - nawet 4-5. W rezultacie studia stacjonarne I stopnia rozpoczęło w tym roku 6645 osób. Rozpoznawalny w Europie i świecie dyplom Politechniki to początek drogi do autentycznego sukcesu zawodowego - określał w czasie inauguracji **dziekan Wydziału Inżynierii Lądowej, prof. dr hab. Henryk Zobel** - Coraz nowocześniejsza baza laboratoriów i pracowni, rozbudowany system informatyczny, bogata baza biblioteczną, relatywnie dobry stan i wyposażenie akademików - wpływają na ciągłą poprawę warunków studiowania. Wysoki poziom studiów i jakość oferty dydaktycznej zapewniają absolwentom szerokie możliwości znalezienia pracy odpowiadającej ich predyspozycjom i ambicjom.

W uroczystości na wydziale wzięli udział: **Mieczysław Grodzki**, przewodniczący Rady MOIIB i **Roman Lulis**, zastępca sekretarza Rady.

● **PW Filia w Płocku** - zainauguowała nowy rok akademicki po raz 47. Podsumowania dotychczasowego dorobku, dokonał gospodarz uroczystości - Prorektor PW ds. Filii prof. Janusz Zieliński. O efektach działalności oraz perspektywach rozwojowych PW oraz jej Filii w Płocku mówił również Rektor PW prof. Jan Szmid. Gratulując dokonania władz Uczelni, podkreślił znaczenie

Dziekan Wydziału Architektury, doc. dr inż. Jerzy Wojtatowicz wręcza nagrody za prace dyplomowe.

nie szkoły płockiej i nazwał ją „Skarbem Politechniki”. W trakcie uroczystości pracownikom i studentom wręczono wyróżnienia i nagrody. MOIIB reprezentowali: przewodniczący Mieczysław Grodzki i Mariusz Antoniak.

● **Wyższa Szkoła Ekologii i Zarządzania.** 2 października br. odbyła się tam uroczysta inauguracja nowego roku. W trakcie jej dokonano immatrykulacji studentów, wręczono nagrody i wyróżnienia pracownikom i dyplomy ukończenia studiów.

Z inauguracją zbiegło się w czasie miłe dla uczelni wydarzenie. Wydział Architektury WSEiZ otrzymał pozytywną ocenę instytucjonalną Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Przyznana ocena świadczy o wysokiej jakości kształcenia na wszystkich prowadzonych przez Wydział kierunkach, którymi są: Architektura, Architektura Krajobrazu, Architektura Wnętrz, Budownictwo i Wzornictwo. Jest to pierwsza pozytywna ocena instytucjonalna przyznana Wydziałowi Architektury wśród uczelni niepublicznych. W inauguracji uczestniczył **Jerzy Groniecki**

● **SGGW** - inauguracja nowego roku na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska SGGW odbyła się 3 października br. i była poświęcona w dużej mierze studentom I roku. Zarówno Dziekan Wydziału **prof. dr hab. inż. Jerzy Jeznach** jak i rektor, **prof. dr hab. inż. Alojzy Szymański**, kierowali do nich życzenia i apele. Dziekan nowy rok akademicki określił, jako: - *Kolejny rok wdrażania w szkolnictwie wyższym nowych ustaw obejmujących całokształt funkcjonowania Uczelni. (...) rok dużych wyzwań i dynamicznej aktywności naukowej i innowacyjnej.*

Inauguracja, to szczególnie istotne wydarzenie w życiu 724 nowoprzyjętych studentów na studia stacjonarne i niestacjonarne I, II i III stopnia kształcenia, na kierunki Budownictwo, Inżynieria Środowiska i Ochrona Środowiska prowadzone na naszym Wydziale. Z okazji, podjęcia właściwej życiowej decyzji - kontynuowania nauki na trudnych studiach o profilu technicznym, z elementami przyrodniczymi, składam Wam serdeczne gratulacje. Gratuluję sukcesu w procesie rekrutacji, gdzie na jedno miejsce było 5-6 kandydatów.

MOIIB reprezentował **Leonard Szczygielski**, sekretarz Rady MOIIB i **Krzysztof Latoszek**, przewodniczący Komisji Kwalifikacyjnej.

● **Wojskowa Akademia Techniczna** - nie zasiała swoimi absolwentami rzeszy bezrobotnych. Wstępując w progi naszej uczelni dajecie sobie szansę na dobry start w życie zawodowe - powiedział w czasie inauguracji 2 X. br rektor - komendant WAT **gen. bryg prof. Zygmunt Mierczyk**.

Nowy, 63. rok akademicki w historii uczelni, rozpoczęło immatrykulacją 2892 studentów, w tym 240 wojskowych. Łącznie w szkole kształci się blisko 10 tys. osób. MOIIB reprezentował **Krzysztof Booss**.

Dzień Otwarty w Wyższej Szkole Nauk Społecznych i Technicznych w Radomiu

Droga do uprawnień

Wyższa Szkoła Nauk Społecznych i Technicznych w Radomiu, na kierunku budownictwo kształci młodzież w specjalnościach: budownictwo ogólne, drogowe, energooszczędne oraz dróg szynowych.

26 października br. odbył się Dzień Otwarty na Wydziale Nauk Technicznych pod hasłem **Jak uzyskać uprawnienia budowlane?** Na zaproszenie rektor WSNSiT

Marii Pierchalskiej przybyli członkowie kierownictwa wszystkich organów MOIIB na czele z przewodniczącym Rady, **Mieczysławem Grodzkim**

Gości i uczestników przywitała Pani Rektor, podkreślając celowość spotkań reprezentantów Izby z młodzieżą studiującą, która uzyskuje wiarogodną wizję okresu praktyki niezbędnej dla podjęcia samodzielnych funkcji w budownictwie. Następnie przekazała prowadzenie spotkania pani dziekan Wydziału Nauk Technicznych mgr inż. Kamili Biniaszewskiej, która przede wszystkim zapoznała, szczególnie gości z ofertą dydaktyczną szeroko pojętego kierunku budownictwo.

Mieczysław Grodzki przybliżył zebranym misję, zadania statutowe i działalność Mazowieckiej Izby, prezentując szkolenia tradycyjne, e-learningowe i szkolenia

komputerowe. Podkreślał, jak ważna jest odpowiedzialność zawodowa osób wykonujących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie. Mówił o współpracy MOIIB z uczelniami wyższymi, szkołami technicznymi, kołami naukowymi. Wspominał także o podjętych inicjatywach ukierunkowanych na budowanie prestiżu inżynierów np. w formie organizacji Konkursu „Firma Inżynierska Mazowska”. Nie zapomniał o podejmowanych przez Izbę akcjach integracyjnych m.in.: o zawodach pływackich, o sukcesach siatkarzy, żeglarzy i brydżystów.

Przewodniczący Komisji Kwalifikacyjnej, **Krzysztof Latoszek**, wskazał, że Izba nadaje uprawnienia budowlane. Przedstawił wykaz obowiązujących przepisów prawnych, na podstawie, których można ubiegać się o uzyskanie uprawnień budowlanych. Przewodni-

czący wspominał, że trwają prace nad ustawą deregulacyjną, która być może będzie przewidywać, że po uzyskaniu tytułu inżyniera na odpowiednim kierunku studiów, będzie można ubiegać się o uprawnienia budowlane bez ograniczeń. Wyjaśniał:

- co to są uprawnienia budowlane i do czego uprawniają,
- jakie warunki trzeba spełnić, aby ubiegać się o wydanie książki praktyk,
- w jaki sposób dokumentować praktyki zawodowe,
- kto może kierować praktyką i w jaki sposób dokumentować praktykę zagraniczną,
- jak dokumentować praktykę w organach nadzoru budowlanego i na tzw. terenach zamkniętych.

Dyskusja dotyczyła zagadnień m.in. dokumentowania praktyk, formy zatrudnienia, czynności na budowie, które zostaną zaliczone do praktyki.

Tadeusz Gałązka - skarbnik Izby omówił obowiązujące kwoty składek członkowskich oraz obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej. Na zakończenie spotkania zebrani wysłuchali koncertu, w wykonaniu uczniów z Zespołu Szkół Muzycznych im. Oskara Kolberga w Radomiu.

Dzień Otwarty w WSNSiT w Radomiu cieszył się znaczącym zainteresowaniem studentów, którzy otrzymali od najbardziej kompetentnych osób kompleksową informację o bezpośredniej przyszłości, która czeka ich po studiach na drodze do samodzielności zawodowej.

tekst i foto: Katarzyna Barska

Konkurs na najlepszą pracę dyplomową, pod patronatem MOIIB i PZITB

Pierwsze laury inżynierów z PW

Inauguracja nowego roku akademickiego stała się okazją na Wydziale Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej do miłej uroczystości. Odbył się finał konkursu na najlepsze prace dyplomowe w specjalności: konstrukcje budowlane i inżynierskie, inżynierii produkcji budowlanej oraz budownictwo energooszczędne, wykonane w Instytucie Inżynierii Budowlanej w roku akademickim 2011/2012 i 2012/2013.

Patronat nad konkursem objęła MOIIB i Oddział Warszawski PZITB. Nagrody ufundowały: MOIIB, PZITB, Dziekan Wydziału IL PW oraz Studio Budowlane UNITA s.c. W skład komisji konkursowej, której przewodniczyła **doc. dr. Bogumiła Chmielewska** weszli także: **Mieczysław Grodzki** - przewodniczący Rady MOIIB i **Roman Lulis** - zastępca sekretarza

Na konkurs zgłoszono 30 prac dyplomowych - inżynierskich i magisterskich. Przyznano 8 nagród równorzędnych oraz nagrodę specjalną.

- Komisja oceniła je wysoko - stwierdził dziekan **prof. dr hab. Henryk Zobel** - To pierwszy tak poważny sprawdzian umiejętności młodych inżynierów. Różnorodność tematyczna i wysoki poziom merytoryczny pokazują, że na naszym wydziale powstają wartościowe prace dyplomowe, daleko sięgające poza formalne wymogi.

Przewodniczący **Mieczysław Grodzki** podkreślił, że z dużą satysfakcją brał udział w jury i zapoznawał się z dokonaniem młodych. Patronat Izby nie był tylko formalnym gestem. - Firmowaliśmy - mówił - dojrzały dorobek młodych inżynierów, którego nie powstydziliby się bogatsi stażem zawodowym. To świadczy, że pierwsza uczelnia techniczna w kraju utrzymuje wysoki poziom kształcenia. Pogratulował laureatom i zaprosił ich do uczestnictwa w pracach Izby.

Mieczysław Grodzki - w imieniu MOIIB i Zbigniew Tyczyński - w imieniu PZITB, wręczyli dyplomy i nagrody zwycięzcom konkursu.

Wśród laureatów znaleźli się:

- **Damian Huniewicz** za pracę inż. *Budynek laboratorium drogowego w konstrukcji żelbetowej o 3 kondygnacjach wraz z nadbudową techniczną*
- **Bartosz Ignatiuk** za pracę inż. *Projekt słupa odporowo-naroznego linii elektroenergetycznej o napięciu 400 kv*
- **Natalia Kukowska-Lewczuk** za pracę magisterską *Projekt przykrycia stalowej konstrukcji pływalni wg PN-EN i PN - analiza porównawcza*
- **Maciej Adamus** za pracę inż. *Projekt budynku biurowego 7 kondygnacyjnego o stalowej konstrukcji nośnej*
- **Michał Feliński** za pracę inż. *Stalowa wieża telekomunikacyjna o konstrukcji kratowej i wysokości 40 m*
- **Marek Machecki** za pracę inż. *Projekt remontu i przebudowy wachlarzowej hali postojowo-naprawczej wraz z przybudówką łowicką w zespole zabytkowym parowozowni w Skierniewicach*
- **Marcin Mroczek** za pracę magisterską *Opracowanie technologii wykonywania prefabrykowanych paneli osłonowych z zastosowaniem fotobetonu.*
- **Bartłomiej Sawicki** za pracę inż. *Numerical analyses of stress wave propagation for Impast - Echo testing procedure.*

Nagrodę specjalną, ufundowaną przez Studio Budowlane UNITA s.c. za pracę inżynierską *Projekt renowacji kamienicy zabytkowej przy ul. Foksal 15 w Warszawie* zdobył **Marcin Szyszka**.

W służbie regionu

Rozmowa z z prof. dr hab. inż. Januszem Zielińskim, prorektorem Politechniki Warszawskiej ds. Filii w Płocku

● **Z jakimi oczekiwaniami zaczęliście Państwo kolejny, 46. rok akademicki na Uczelni? Czy wszystkie miejsca na pierwszym roku studiów zostały wykorzystane przez młodzież i jak to wygląda na wydziale budownictwa? Ilu studentów rozpoczęło nowy rok akademicki na I roku?**

- Wśród oferowanych przez nas kierunków kształcenia, budownictwo od wielu lat utrzymuje się wśród tych najbardziej obleganych. W przypadku studiów dziennych inżynierskich oferowanych jest corocznie 90 miejsc, natomiast, jeśli chodzi o studia magisterskie pula miejsc wynosiła nieco mniej, bo 60. Należy tu oczywiście wspomnieć także o możliwości studiowania tego kierunku na studiach niestacjonarnych, a także studiach doktoranckich w tejże dyscyplinie, na które nabór prowadzony jest u nas, co dwa lata. Tak więc w roku akademickim 2013/14 na kierunku budownictwo studia rozpoczęło 266 osób.

Zainteresowanie kierunkiem jest bardzo duże, w związku z czym liczba dostępnych miejsc jest zawsze mniejsza niż chętnych na nie osób. Na naszym Wydziale Budownictwa, Mechaniki i Petrochemii, prowadzimy też kierunek Inżynieria środowiska, który poprzez specjalność „urządzenia sanitarne” wpisuje się w szeroko rozumianą dyscyplinę budownictwo. Na ten kierunek przyjęliśmy na pierwszy rok 93 studentów.

● **Jaka jest strategia funkcjonowania Uczelni, odległej tylko o 120 km od stolicy?**

- Podobna jak pozostałych wydziałów Politechniki Warszawskiej. Fakt większego niż inne wydziały oddalenia od Gmachu Głównego PW niewiele zmienia. Filia Politechniki Warszawskiej w Płocku to w końcu integralna jednostka PW, która działać musi według standardów swojej macierzystej Uczelni. Realizujemy zatem misję edukacyjną, naukową i społeczno-kulturową w Europejskiej Przestrzeni Szkolnictwa Wyższego, dodatkowo podkreślając przy tym swój związek z gospodarczym i administracyjnym sektorem regionu północnego Mazowsza. Rozwijająca się polska gospodarka potrzebuje wielu absolwentów kierunków ścisłych, zwłaszcza inżynierów. Dlatego też działalność dydaktyczna

i naukowa naszej Uczelni jest dostosowana do zapewnienia w najbliższych i dalszych latach możliwości zatrudniania absolwentów kierunków technicznych i ekonomicznych

● **Kim są Wasi słuchacze i z jakimi planami przychodzą na Uczelnię?**

- To osoby, które chcą studiować na najlepszej uczelni technicznej w Polsce, a w przyszłości zdobyć ciekawą, dobrze płatną pracę. Pochodzą z całego kraju, jak również spoza niego. Oczywiście, znaczny udział w ogólnej liczbie studentów, stanowią mieszkańcy szeroko pojętego regionu płockiego, z tym, że udział ten zmienia się znacznie w zależności od poziomu studiów (pierwszego stopnia, drugiego stopnia, doktoranckie czy podyplomowe), trybu studiów (stacjonarne czy niestacjonarne), ale również samych kierunków. Podobne trendy obserwuje się jednak na wszystkich uczelniach. Dlatego w Filii w Płocku, znaczny udział studentów z regionu północnego Mazowsza nie jest niczym niezwykłym. Koszty związane ze studiowaniem w mieście znacznie oddalonym od miejsca zamieszkania bardzo często stanowią dla wielu osób poważną przeszkodę w kontynuowaniu edukacji. Studia w PW Filii w Płocku są tańsze.

Mamy dobrze rozwiniętą bazę domów studenckich dostępnych dla wszystkich chętnych. Płock umożliwia zdobycie dyplomu najbardziej prestiżowej uczelni technicznej w Polsce w sposób zdecydowanie mniej obciążający portfel.

● **A jakie są losy Waszych absolwentów?**

- Politechnika Warszawska monitoruje losy swoich absolwentów. Nasi absolwenci cieszą się bardzo dobrą opinią na rynku pracy, a prestiż, jakim uczelnia cieszy się wśród pracodawców, stanowi dodatkowy atut w momencie starania się o pracę. Znaczna część studentów szybko znajduje zatrudnienie. Należy tu dodać, że w ciągu wielu lat

● **45 lat w życiu uczelni to szmat czasu. Jak Pan oceni dotychczasowy jej dorobek – dla budownictwa?**

- 45-lecie budownictwa w Filii PW w Płocku podsumowaliśmy w ubiegłym roku w czasie II Płockiego Forum Budowlanego. Dyplomy ukończenia różnych form studiów na kierunkach budownictwo i inżynieria środowiska uzyskało blisko 3,9 tys. osób, w tym 2,5 tys. stricte na kierunku budownictwo. Mamy uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora w dyscyplinie budownictwo. 35 pracowników uzyskało stopnie naukowe dok-

tora, kilku z nich jest już profesorami. W Instytucie Budownictwa pracują ludzie, którzy są czynnymi rzeczoznawcami budowlanymi, projektantami, prowadzącymi działalność w różnych obszarach (branżach) budownictwa. Mamy doświadczoną kadrę budowlaną realizującą się zawodowo i naukowo.

● **Uczelnia zapewne wpisała się już na trwałe w życie regionu. Uczelnia kształci, i działa na rzecz regionu i miasta. Jak Pan ocenia tę misję?**

- Filia PW w Płocku powstała w wyniku konkretnych potrzeb, które należało zaspokoić. Dynamiczny rozwój miasta związany z powstałym w latach 60-tych XX wieku kombinatem petrochemicznym, ale i działającymi wieloma dużymi przedsiębiorstwami budowlanymi np. Petrobudowa, Mostostal Płock, Fabryka Maszyn Żniwnych, Stocznia Rzeczna Płock, wymagał wysoko wyspecjalizowanych kadr inżynierskich, które Politechnika miała zapewnić. Dlatego też wszystkie otwarte w Płocku kierunki związane były z realnym zapotrzebowaniem rynku pracy. Monitorowanie i reagowanie na te potrzeby zdecydowanie ułatwiają liczne porozumienia o współpracy Uczelni z firmami, samorządami, instytucjami badawczymi i szkołami ponad gimnazjalnymi.

● **Uczelnia żyje nie tylko dydaktyką, ale również działalnością naukową. Czy dorobiliście się już własnej kadry i czy korzystacie z wykładowców spoza Płocka?**

- W początkowym okresie działalności istnienie Filii w Płocku możliwe było jedynie dzięki pracy wykładowców spoza miasta. Wciąż duża liczba wykładowców uczy również na wydziałach warszawskich, aczkolwiek obecnie, po ponad 46 latach działalności, znaczna część kadry pochodzi, lub mieszka w Płocku, a wielu rozpoczęło swoją karierę naukową właśnie na naszej uczelni.

● **MOIIB wysoko ceni sobie współpracę z Politechniką Płocką, bo tak potocznie o Was mówimy. Ma także plany dalszego rozwijania tej współpracy.**

- Politechnika Płocka to często używany, jednak nie do końca poprawny skrót myślowy. Mimo często podkreślanej znacznej autonomii, wciąż jesteśmy bowiem integralną częścią Politechniki Warszawskiej, tj. najstarszej, największej i najwyżej cenionej (w tym również przez pracodawców) uczelni technicznej w Polsce. A właśnie dyplom tej uczelni uzyskuje absolwent kończący studia w Płocku.

Cieszy nas chęć współpracy, szczególnie, że przynosi ona obopólne korzyści. MOIIB prowadzi różnego rodzaju szkolenia specjalistyczne dla swoich członków. Korzystają z nich nasi studenci (szczególnie ostatnich lat studiów) i kadra dydaktyczna, która w dużej liczbie należy do Izby. Środowisko budowlane Politechniki nie jest oczywiście bierne. Organizujemy konferencje, cykliczne Płockie Forum Budowlane, w których to formach uczestniczy MOIIB. Zamierzamy rozwijać formy współpracy, szczególnie w zakresie wsparcia pozaprogramowej działalności studenckiej. Mamy aktywną młodzież, szukającą nowych wyzwań naukowych i poznawczych oraz chętnych poznawać tajniki praktyki zawodu inżyniera budownictwa.

• **Czy Uczelnia współpracuje z firmami budowlanymi i jaki jest zakres tej współpracy. Czy są jakieś bariery i problemy z umieszczeniem słuchaczy na praktykach zawodowych?**

- Nauka na Politechnice Warszawskiej w Płocku od zawsze związana była nierozdzielnie z praktyką. W rozwoju naszych studentów pomagały nam firmy związane z poszczególnymi kierunkami studiów. Na podstawie szeregu podpisanych umów o wzajemnej współpracy firmy przyjmują naszych studentów na praktyki i staże, a także fundują stypendia i nagrody za najlepsze prace dyplomowe. Często proponują również tematy prac związanych z konkretnymi problemami spotykanym w danych firmach. Politechnika w swojej szerokiej ofercie badawczej i usługowej posiada również propozycje działań eksperckich i naukowo-badawczych, które realizowane są na rzecz firm budowlanych przez naszych pracowników.

Chcielibyśmy oczywiście, aby zakres tej współpracy był jeszcze większy.

• **W jakim kierunku zmierzać będą zmiany na Politechnice Płockiej??**

- Uczelnia w Płocku nie jest tylko instytucją szkolącą. Podstawą naszego rozwoju od zawsze była współpraca z przemysłem i innymi instytucjami regionu. Kierunek ten wciąż jest utrzymywany, a współpraca rozwijana. Dość nadmienić, że tylko w przeciągu ubiegłego roku, podpisanych ponad 21 umów o wzajemnej współpracy pomiędzy Uczelnią, a różnego rodzaju firmami. Słuszność utrzymywania tego kursu potwierdzają również władze Uczelni. Dla naszej akademickiej, płockiej społeczności szczególnej rangi dokumentem jest Stanowisko Senatu PW z dnia 19.XII.2012 r. w sprawie działalności Filii w Płocku. Pozwolę sobie zacytować dwa fragmenty tego stanowiska: „Senat przyjmuje za słuszne ukierunkowanie działalności Filii na współpracę z przemysłem, władzami samorządowymi i szkołami w regionie płockim” i dalej „Senat uznaje za celowe umacnianie rangi Filii w regionie północnego Mazowsza poprzez rozwijanie jej funkcji naukowej, edukacyjnej i społecznej”.

• **Dziękuję za rozmowę.**

rozmawiał: Mieczysław Wodzicki

W murach płockiej Filii Politechniki Warszawskiej 6 listopada br. odbyła się ogólnopolska Konferencja Naukowa Doktorantów i Młodych Naukowców Młodzi dla Techniki 2013. Uczestniczyło w niej blisko 150 osób, głównie młodych naukowców z całej Polski. Konferencji patronowali Rektor Politechniki Warszawskiej oraz Prezydent Płocka.

Patronat medialny sprawował „Inżynier Mazowsza”

Młodzi dla Techniki 2013 w Płocku

WKonferencji uczestniczyła 14 osobowa grupa koleżanek i kolegów z Mazowieckiej Izby z przewodniczącym Rady Mieczysławem Grodzkim i jego zastępcą Kazimierzem Badowskim na czele.

Konferencja miała charakter interdyscyplinarny i obejmowała zagadnienia z sześciu dyscyplin naukowych: budownictwa, inżynierii środowiska, chemii, technologii chemicznej, mechaniki, i inżynierii mechanicznej. Dedykowana była młodym badaczom, pracownikom naukowym uczelni technicznych całego kraju, słuchaczom studiów doktoranckich, studentom i członkom kół naukowych - wszystkim zaangażowanym w badania naukowe, przede wszystkim zaś stającym u progu kariery badawczej. Spotkanie cieszyło się ogromnym zainteresowaniem na forach internetowych i ukazało aktywność naukową, pracę i pasję młodych ludzi. Przybyli młodzi naukowcy z 22 krajowych uczelni technicznych i instytutów naukowo-badawczych. Spośród ponad 120 zgłoszonych elektronicznie na Konferencję opracowań, Komitet Naukowy ostatecznie zakwalifikował do druku i prezentacji 89 prac.

W obszarze budownictwa i inżynierii środowiska przyjęto i wydrukowano w monografii pt. Wybrane problemy naukowo-badawcze budownictwa i inżynierii środowiska 36 prac. Dominowały w nich zagadnienia: analizy pracy konstrukcji, badania właściwości nowoczesnych rozwiązań materiałowych, metod i technologii informatycznych usprawniających proces budowlany, analiz energetycznych obiektów budowlanych oraz pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. W wielu publikacjach omawiano metody badania zanieczyszczeń obciążających środowisko oraz ich wpływ na człowieka, technologie oczyszczania ścieków i utylizacji odpadów.

Młodzi naukowcy zaprezentowali wyniki swoich badań podczas sesji plenarnej oraz w równoległe prowadzonych sesjach specjalistycznych i posterowych (przeładowych). Dodatkowo, na zakończenie sesji, poświęconej zagadnieniom inżynierii środowiska, problematykę i praktyczne aspekty zagospodarowania wód deszczowych przedstawili doradcy techniczni i projektanci z firmy ACO Elementy Budowlane.

Uczestnicy konferencji oraz kadra patronowska ocenili Konferencję bardzo wysoko. Podkreślano dojrzałość naukową wielu prac oraz znaczenie i pragmatyzm badań. W czasie Konferencji, mimo napiętego programu, młodzi badacze prowadzili ożywioną dyskusję, tworząc autentyczny klimat imprezy naukowej.

Problemy budownictwa były w centrum uwagi uczestników Konferencji, bowiem w wielu zagadnieniach z innych dyscyplin naukowych podkreślano lokowanie efektów badań w budownictwie. Konferencją kierowali autorzy tego artykułu. Z publikacjami i fotorelacją z imprezy można zapoznać się na stronie www.mdt2013.pw.plock.pl

Podkreślić należy, że Płocka Filia Politechniki Warszawskiej, a szczególnie funkcjonujący w jej strukturach Instytut Budownictwa, od lat prowadzi aktywną działalność w strukturach naszego samorządu. Płockie Forum Budowlane, obchody Dnia Budowlanych, konferencje Młodych (AQUA, i Młodzi dla Techniki) wpisały się na stałe w kalendarz płockiego środowiska inżynierów budownictwa.

*mgr inż. Anna Krawczyńska-Piechna,
prof. Roman Marcinkowski*

Warsztaty OWT w Siedlcach

Wiedza nie zna ceny

W dniach 23, 26 i 27 września br. w siedzibie Rady Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT w Siedlcach odbyła się II część Warsztatów technicznych adresowanych do uczniów siedleckich szkół ponadgimnazjalnych.

Warsztaty pozwoliły wstępnie przygotować uczniów do udziału w kolejnej XXXX edycji Olimpiady Wiedzy Technicznej, której etap II okręgowy odbędzie się 16 stycznia 2014 r. w Collegium Mazovia, natomiast w kwietniu - finał krajowy Olimpiady Wiedzy Technicznej. Udział w olimpiadzie ma wzbudzić wśród młodzieży zainteresowanie wiedzą techniczną, jak również pozwoli lepiej przygotować uczniów do studiów na kierunkach technicznych.

W warsztatach wzięło udział 55 uczniów wytypowanych przez Dyrektorów z siedleckich szkół średnich. Zakres tematyczny

warsztatów obejmował rozwiązywanie zadań o znacznym stopniu trudności z różnych dziedzin techniki. W trakcie warsztatów zwracano uwagę na typowe błędy popełniane w trakcie konkursu. Z uczniami pracowała wykwalifikowana kadra dydaktyczna, od lat zaangażowana w prace związane z Olimpiadą, mająca najlepsze rozeznanie w tematyce wiedzy technicznej, niezbędnej do udziału w kolejnych etapach olimpiady.

Uczestnicy Warsztatów, podzieleni byli na grupy tematyczne. Grupę z zakresu elektryczno-elektronicznego prowadził mgr inż. Adam Lorens, budowlanego mgr inż. Elżbieta Pró-

Uczestnicy warsztatów z siedleckich szkół

chenko, optymalizacji i informatyki dr Marek Siłuszki. Wszyscy uczestnicy otrzymali materiały szkoleniowe z poszczególnych zajęć opracowane przez wykładowców.

Dofinansowanie Warsztatów przez MOIIB, przyczyniło się do podniesienia i uatrakcyjnienia ich przebiegu. Mamy nadzieję, że idea pozaszkolnych warsztatów technicznych będzie kontynuowana i przyniesie wymierne efekty w osiągnięciach uczniów siedleckich szkół, w kolejnych edycjach olimpiady, jak również powiększy ilość uczniów zainteresowanych studiami na uczelniach technicznych.

Elwira Sawicka

Prezentujemy - przedstawiamy

Ryszard Kowalczyk z Brańszczyka urodził się na Śląsku, dorastał w Poznańskim a osiadł na Mazowszu. Wychował się w środowisku budowlanych. Ojciec był cieślą, dziadek „złotą rączką” i rozumiałe jest, że sam wybrał zawód budowniczego.

Wybrał na początek trzyletnią szkołę rzemiosł budowlanych, bo trzeba było odbudowywać kraj - jak twierdzili dziadkowie. Później po zdaniu egzaminu końcowego, poszedł do technikum. Ukończył kierunek budownictwo ogólne. Praktykę zdobywał m.in. przy budowie pawilonów Targów Poznańskich. Później pracował na budowach, jako majster, kierownik budowy i następnie - jako inspektor na budowach.

Kiedy zdobył uprawnienia pedagogiczne - został nauczycielem, bo chciał przekazać młodzieży całe swoje doświadczenie budowlane. Stworzył w tym celu pracownię w szkole, pozyskiwał do niej pomoce z różnych źródeł. Kiedy zdobył uprawnienia budowlane, zajął się projektowaniem i prowadzeniem inwestycji? Projektowałem różnego rodzaju obiekty budowlane, w tym obiekty sakralne. Zaprojektował rozbudowę szkoły CKU w Wyszkowie. Był też inspektorem nadzoru budowlanego.

Zajął się popularyzacją konkursu architektoniczno-budowlanego „Dom moich marzeń”. Jego celem było poszukiwanie najlepszych projektów realizacyjnych w małych miastach i na wsi. - *Poszukiwaliśmy - mówi*

Wędkarstwo - to nie tylko hobby

Ryszard Kowalczyk - budowniczy, nauczyciel, wędkarz

- *rozwiązań modernizacyjnych, dostosowanych do tradycji regionalnych. Chodziło o wykorzystanie drewna - podstawowego surowca na Mazowszu i ratowanie starych budynków, i szybko ulegały degradacji. M.in. koło Wyszkowa stworzyliśmy w ten sposób spore osiedle w Udrzynie. Uratowaliśmy wiele domów i żałuję, że nie udało się ocalić tylko zabytkowej karczmy napoleońskiej. Wspólnie z wójtem Gminy Brańszczyk podjęliśmy inicjatywę adaptacji niewykorzystanych remiz strażackich na świetlice wiejskie i na sale gimnastyczne. Z kolei budynek w Brańszczyku po siedzibie posterunku policji, zaadaptowano na przedszkole dla 50 dzieci.*

- *Moje hobby wędkarskie - mówi - zaczęło się w wieku 5. lat, kiedy chodziłem z ojcem na ryby. Później już sam sięgałem po wędkę. Dwa razy do roku wyjeżdżamy na mistrzostwa do Danii i na Bornholm, w kraju uczestniczę w mistrzostwach okręgu i Polski. Złowiłem leszcza na srebrny medal PZW. Mój rekord to sum o wadze 33, 10 kg, a nieoficjalnie złowiłem sumę o wadze 47 kg. Wypuszczałem je z powrotem na wolność, bo zabieram niektóre okazy do 20 kg. Więk-*

sze sztuki są potrzebne do rozrodu. Swoje doświadczenia wędkarskie przekazuję teraz w szkółce wędkarskiej, gdzie skupia się młodzież do lat 16. Jest instruktorem PZW i posiada złotą odznakę za zasługi dla wędkarstwa polskiego.

Jego koło, PZW Wyszków, zdobyło wice mistrzostwo okręgu mazowieckiego i trzecie miejsce w kraju w wędkarstwie morskim. Startuje w mistrzostwach Europy w wędkarstwie morskim. Nie sposób wymienić wszystkich trofeów, bo zajmują wiele miejsca.

- *Wędkarstwo jest na wszystko - mówi - Głównie chodzi o spędzanie czasu na łonie natury, ale uczymy też młodych ludzi wędkarstwa i zachowania nad wodą. Teraz nad Bugiem dzieje się dużo. m.in. zarybiamy Bug, zajmujemy się ekologią i estetyką. Chcemy odciągnąć młodzież od komputerów i zagrożenia patologiami. W szkółce mamy konkurencje olimpijskie, sportowe, testy sprawnościowe i ekologiczne. W mistrzostwach szkółek na Mazowszu zdobyliśmy 4. miejsce. Koło prowadziemy trzeci rok i mam nadzieję, że coś z niego dobrego wyniknie.*

Mam nadzieję, że trochę moich doświadczeń będzie kontynuował syn, który skończył Politechnikę Warszawską i dziś prowadzi biuro projektowo-budowlane.

Ryszard Kowalczyk był w mijającej kadencji delegatem na zjazd MOIIB a za swoją działalność zawodową i społeczną został uhonorowany wieloma odznaczeniami państwowymi, lokalnymi oraz pucharami. *(MW)*

Lublin - Krynica 2013 „Budownictwo na obszarach wiejskich”

Nauka, praktyka, perspektywy

W dniach 15-20 września br., w Krynicy Zdroju odbyła się 59. Konferencja Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej Polskiej Akademii Nauk oraz Komitetu Nauki PZiTb, zorganizowana przez Wydział Budownictwa i Architektury Politechniki Lubelskiej. Tym razem patronat objęli Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, minister Janusz Żbik oraz Rektor Politechniki Lubelskiej. Komitetowi Naukowemu Konferencji przewodniczył prof. dr hab. inż. Wojciech Radomski.

Marszałek Województwa Lubelskiego, pan Krzysztof Hetman słusznie stwierdził, że Lubelszczyzna jest regionem szczególnie predestynowanym do udzielania gościny dla tego typu konferencji, ponieważ szczyt się największą w kraju produkcją żywności, a tereny rolnicze są jej wizytówką.

Przedmiotem obrad były problemy budownictwa ogólnego, fizyki budowli, geotechniki, budownictwa mostowego, inżynierii wiatrowej, konstrukcji i mechaniki budowli w szczególności w zastosowaniach dla warunkach wiejskich. Celem tej konferencji, między innymi, była promocja wiedzy na temat racjonalnego gospodarowania obszarami wiejskimi. Zagadnienia lokalizacji obiektów, ich posadowienia, stosowania innowacyjnych rozwiązań w procesach budowy.

Obszary wiejskie stanowią ponad 90% obszaru Polski, mieszka tu prawie 40% ogółu ludności kraju. Infrastruktura techniczna tych obszarów jest daleka od doskonałości. Bogata tematyka konferencji zajmowała się zagadnieniami optymalnego przystosowania tych obszarów do wymogów Unii Europejskiej, uwzględniając w rozważaniach specyficzne potrzeby gospodarki rolnej.

Zgłoszono 127 referatów, z czego zaprezentowano 114. Wszystkie zgłoszone prace opublikowano w czterech tomach podzielonych na wygłaszane w części ogólnej i problemowej. Te wydawnictwa otrzymywał każdy z uczestników; również w wersji elektronicznej na płycie CD.

Referaty były prezentowane w trzech salach jednocześnie w wersjach skróconych, a uczestnicy byli zmuszeni do dokonywania trudnych wyborów. Wiele tematów wymagało od słuchaczy bardzo dobrego przygotowania merytorycznego, aby móc z ich treści efektywnie skorzystać. Szczególną wartością konferencji był fakt bardzo licznej obecności młodych naukowców prezentujących wyniki

swoich badań, a także konkurs na najlepszy samodzielny referat młodego adepta nauki (wiek poniżej 35 lat). Zdobywcami nagród zostali absolwenci Politechniki Śląskiej i Gdańskiej oraz pracownik Instytutu Techniki Budowlanej.

Stworzenie możliwości transferu najnowszej wiedzy do grona praktyków: projektantów, inwestorów, wykonawców, a także decydentów samorządowych działających na terenach rolniczych, to wielka wartość konferencji.

Szczególnie miłym elementem obrad, a w zasadzie ich zakończenia było wystąpienie dr inż. Stefana Pyra - wieloletniego redaktora naczelnego czasopisma „Inżynieria i Budownictwo” - pisma wychodzącego od 1938 r. a obchodzącego w tym roku swoje 75-lecie. W swym wystąpieniu przedstawił historię pisma od momentu jego założenia, po dzień dzisiejszy. Za oczywiste zasługi dla tego pisma i za wystąpienie dr inż. Stefan Pyrak dostał szczególnie serdeczne podziękowania i aplauz słuchaczy.

Z konferencji pochodzi informacja o interesującej inicjatywie Komitetu Młodej Kadry PZITB o uruchomieniu programu pod nazwą „HONOR INŻYNIERA”, obligujący do zajmowania się inżynierami na praktyce. Wydaje się, że współpraca w ramach tej cennej inicjatywy z komisjami kwalifikacyjnymi okręgowych izb inżynierów budownictwa, mogłaby być niezwykle owocna. Odbyła się również specjalna sesja budownictwa mostowego.

Mimo wyczerpującego programu i długiego czasu trwania konferencji uczestnicy czekać będą z niecierpliwością na jej 60. jubileusz.

Ze strony MOIIB w konferencji udział wzięli: Mieczysław Grodzki - przewodniczący Rady, Krzysztof Latoszek, Andrzej Dębowski oraz autor.

Krzysztof Booss

Collegium Mazovia w Siedlcach

Studia - czas kształtowania osobowości

kształtowania osobowości, rozwijania pasji i zainteresowań...

Tradycją uroczystości inauguracyjnej są wyróżnienia i nagrody wręczane nauczycielom akademickim oraz pracownikom administracyjnym Collegium Mazovia. Za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne, a także rzetelną pracę na rzecz Uczelni. Uwieńczeniem uroczystości inauguracyjnej był wykład prezesa BCC, Marka Goliżewskiego: *Perspektyw polskiej gospodarki i szans absolwentów*. Wystąpienie to było przyczynkiem do interesującej wymiany poglądów.

Szczególnym zainteresowaniem cieszyło się zagadnienie tworzenia w instytucjach, przyjaznych warunków dla praktyk studenckich. Od atmosfery tych relacji, w dużej mierze zależy efektywne odnalezienie się na rynku pracy młodym adeptom sztuki budowania.

Udział w inauguracji przewodniczącego Mieczysława Grodzkiego i kierownika Biura Terenowego w Siedlcach, Jerzego Skoczka, sprzyjał zbliżeniu środowiska uczelnianego z zawodowym. MOIIB współpracuje z Uczelnią już od kilku lat. Podpisane zostało porozumienie, na mocy którego studenci mają możliwość korzystania ze spotkań szkoleniowych, organizowanych w Izbie. Inicjatywa, doskonale wpisuje się w praktyczne elementy kształcenia na kierunku Budownictwo. Społeczność akademicka Collegium Mazovia wysoko ocenia możliwość czerpania z wiedzy i doświadczeń mazowieckich inżynierów.

Agnieszka Przesmycka

Już po raz XV zabrzmiało uroczyste Gaudamus dla społeczności akademickiej Collegium Mazovia Innowacyjnej Szkoły Wyższe w Siedlcach. Przybyłych na uroczystość gości oraz licznie zgromadzonych naukowców i studentów przywitała Rektor Collegium Mazovia - dr Bożena Piechowicz. Dokonała podsumowania ubiegłorocznych osiągnięć Uczelni oraz nakreśliła najistotniejsze plany na przyszłość. Podziękowała władzom państwowym i lokalnym, biznesowi, instytucjom i organizacjom społeczno-gospodarczym i całej społeczności akademickiej za zaangażowanie w działania na rzecz rozwoju Uczelni.

Najważniejszym punktem uroczystości była immatrykulacja studentów I roku. Rozpoczęło ją uroczyste ślubowanie, później nastąpiło wręczenie aktów immatrykulacyjnych, a na koniec studenci symbolicznym dotknięciem rektorskiego berła zostali przyjęci w poczet akademickiej braci. Wiele ciepłych słów do świeżo upieczonych studentów skierowała Przewodnicząca Parlamentu Studenckiego, Agnieszka Przesmycka. Zaznaczyła, że studia to nie tylko nauka. To także czas

Wspólne obchody Dnia Budowlanych 2013

Czekamy na dobre ustawy

4 października br. odbyły się w Warszawie Centralne Obchody Dnia Budowlanych. Po kilkuletniej przerwie, świętowało razem 9 organizacji budowlanych, z udziałem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej Sławomira Nowaka oraz pod honorowym patronatem Prezydenta RP.

Organizacje, które zdecydowały się w tym roku wspólnie świętować to: Polski Związek Pracodawców Budownictwa, Związek Zawodowy „Budowlani”, Polska Izba Inżynierów Budownictwa, Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa, Instytut Techniki Budowlanej, Izba Projektowania Budowlanego, Konfederacja Budownictwa i Nieruchomości, Stowarzyszenie Producentów Betonów oraz Związek Pracodawców Producentów Materiałów dla Budownictwa.

Prezydent RP Bronisław Komorowski, w liście odczytany przez **min. Olgierda Dziekońskiego**, obok życzeń i podziękowań za pracę budowlanych, wyraził aprobatę dla integracji środowiska. - Dziś wielkie święto ludzi pracujących w budownictwie. Przy miłych słowach, które słyszymy z tej okazji, chciałbym także zwrócić uwagę na to, czego też potrzebujemy. A potrzebujemy dobrego i stabilnego prawa, dobrej ustawy o zamówieniach publicznych, tak, aby inwestorzy mogli realizować zaplanowane zadania ze spokojem i aby te realizacje nie sprawiały kłopotów - mówił **Andrzej Roch Dobrucki**, prezes PIIB.

Gość spotkania, minister **Sławomir Nowak**, zwrócił uwagę na prace związane z opracowaniem kodeksu urbanistyczno-budowlanego. Minister podkreślił, że nowy kodeks ma zastąpić zdeintegrowane i przeregulowane prawo inwestycyjno-budowlane, rozproszone obecnie w wielu ustawach. Zaprosił przedstawicieli środowiska budowlanego do wyrażenia opinii na temat opublikowanych na stronie internetowej MTBiGM też Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Budowlanego. Stwierdził, że celem nowego projektu jest oparcie procesu inwestycyjno-budowlanego na zasadach wolności i odpowiedzialności oraz zdeintegrowanego obecnie procesu. Będzie temu służyć

m.in. elastyczność regulacji, domniemanie legalności działań inwestora, a także następcza, a nie prewencyjna kontrola procesu inwestycyjnego i szybka ścieżka realizacji inwestycji strategicznych.

Poseł **Stanisław Żmijan** zwrócił uwagę na trudną sytuację osób związanych z budownictwem. Mówił o spowolnieniu w polskiej gospodarce, które ma bezpośredni wpływ na kondycję sektora budowlanego oraz odniósł się do problematyki związanej z deregulacją. - Incydentalne próby deregulacji mogą spowodować co innego niż planujemy. Dlatego też musimy ostrożnie dyskutować i procedować, stanowiąc przepisy prawa z tematem tym związane. Będziemy wsłuchiwać się w Państwa głosy tak, aby wychodzące od nas decyzje służyły środowisku i rozwojowi naszego kraju - zakończył poseł.

W dalszej części uroczystości odznaczono wyróżniających się w pracy zawodowej oraz działalności na rzecz środowiska. Jedynym Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, za wybitne zasługi w pracy na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego w Polsce i działalność społeczną odznaczony został **Bogdan Krawczyk** - wieloletni aktywny członek Izby Projektowania Budowlanego. Pięciu dalszych odznaczonych otrzymało Złote Medale Za Długoletnią Służbę.

Uczestniczący obchodów wysłuchali interesującego referatu prof. Stanisława Gomułki pt. *Rola budownictwa w gospodarce narodowej*.

Uroczystość zakończył tradycyjny obiad bogaty w odnawiane kontakty i sympatyczną atmosferę, której szczególnie sprzyjał patronujący „od zawsze” budowlancom **Zbigniew Janowski szef ZZ”Budowlani”**.

Branże budowlane to jedna rodzina

10 września br. w Chodowie odbyło się spotkanie szkoleniowo - integracyjne członków MOIB oraz pracowników nadzoru budowlanego. w Siedlcach. Jego organizatorem była MOIB oraz Rada Federacji Stowarzyszeń Naukowo Technicznych NOT w Siedlcach, przy dużym wsparciu członków naszej Izby: **Konstantego Strusa** „Przedsiębiorstwo Budowlane Konstanty Strus” oraz **Stanisława Przesmyckiego** „Firma Zeltech”.

Spotkanie szkoleniowo - integracyjne w Chodowie

W spotkaniu wzięli udział członkowie naszej Izby z okręgu siedleckiego oraz pracownicy Inspektoratu Nadzoru Budowlanego z Siedlec, Mińska Mazowieckiego, Łosic i Sokołowa Podlaskiego.

Jerzy Skoczek, kierownik Biura powitał uczestników spotkania oraz zaproszonych gości. Przybyli m.in. **mgr inż. Joanna Adamczyk** - Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego Miasta Siedlce, **inż. Adam Bogucki** - Prezes RFSNT-NOT w Siedlcach.

Spotkanie rozpoczęło się wykładem **dyr. Anny Macińskiej** z Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego pt.: *Ogólne przepisy Prawa Budowlanego*. Poruszane były tematy udzielania pozwoleń, przyjmowania zgłoszeń odbioru i utrzymania obiektów budowlanych. Ta problematyka, stanowiąca chleb powszedni inżyniera budownictwa, zainteresowała przedstawicieli urzędów, projektantów, wykonawców i kierowników budów.

Spotkanie, w którym wzięło udział 85 osób zakończyło się koleżeńskim spotkaniem przy grillu. Tam kontynuowana była ciekawa dyskusja w sprawie współpracy nadzoru budowlanego z wykonawcami i inwestorami branży budowlanej.

Elwira Sawicka

Konferencja Naukowo - Techniczna ws. zamówień publicznych

Konferencja odbyła się w dniach 9-11 października br w Ciechocinku. Tematy dyskusji dotyczącej robót budowlanych to:

- nowe zagrożenia wynikające ze zmiany w prawie zamówień publicznych,
- błędy w umowach o realizację robót budowlanych
- rażąco niskie ceny w aspekcie wynagrodzenia kosztorysowego i ryczałtowego
- gwarancję zapłaty za roboty budowlane.

Warsztaty szkoleniowe w Wiśle

Spotkanie dniach 9-11 października br było okazją do szerszej wymiany poglądów nt strategii PIIB wobec procesów deregulacji i prac nad Kodeksem budowlanym. MOIIB reprezentował przewodniczący **Mieczysław Grodzki**.

Zmiany w przepisach finansowo-księgowych

Aktualne zmiany w przepisach finansowo-księgowych oraz prawna interpretacja pojęć: nadzór, ocena, kontrola i określenie zakresu kontroli przy wykonywaniu zadań statutowych przez OKR i KKR były przedmiotem cyklicznej konferencji szkoleniowej w Augustowie. Izbę reprezentowali: przewodniczący **Mieczysław Grodzki**, **Leonard Szczygielski**, sekretarz Rady MOIIB oraz przewodniczący Komisji Rewizyjnej, **Konrad Włodarczyk**. Z wykładem na temat doskonalenia warsztatu Komisji z zakresu kontroli interpretacji prawnej wystąpił **prof. Marek Chmaj**. Po jego wystąpieniu wywiązała się ciekawa dyskusja.

Realizacja inwestycji budowlanych

Pod tym tytułem odbyła się w Sopocie w dniach 17-19 października br. Konferencja Naukowo-Techniczna zorganizowana przez PZITB. Tematyka dotyczyła: innowacyjnych konstrukcji i urządzeń pomocniczych na placu budowy, nowoczesnego zabezpieczenia BHP na budowie, programów komputerowych i systemów informatycznych wspomagających procesy inwestycyjno-budowlane oraz kontraktów, wynagrodzeń i rozliczeń za roboty budowlane. Prezentowane były też nowoczesne innowacyjne produkty dla budownictwa - użyteczne w procesie przygotowania i realizacji inwestycji budowlanych.

XI Międzynarodowe Targi Budownictwa Drogowego, Kolejowego oraz Zarządzania Ruchem

Odbyły się w Warszawie 22-24 października pod nazwą INFRASTRUKTURA 2013. Było to ważne wydarzenie dla sektora infrastruktury miejskiej i drogowej. Przedstawiciele sektora prywatnego i publicznego, nawiązywali tu kontakt z osobami odpowiedzialnymi za przeznaczanie funduszy na roz-

Z życia Izby

Konferencje, spotkania

W październiku i listopadzie br Izba była zapraszana na liczne spotkania, konferencje i szkolenia. Nasi przedstawiciele uczestniczyli w wielu z nich, czerpiąc inspiracje i wiedzę do dalszej działalności MOIIB oraz planowania szkoleń i doskonalenia umiejętności naszych członków. Oto niektóre z nich

Targi INFRASTRUKTURA 2013 odwiedziło wielu przedsiębiorców budowlanych i handlowców.

wój infrastruktury w naszym kraju. Można było też zapoznać się z propozycjami m. in. firm: wykonawczych, projektowych i consultingowych, a także producentów maszyn i urządzeń budowlanych oraz niezbędnych surowców i materiałów. Wystawcy zaprezentowali także wyposażenie dla obiektów użyteczności publicznej (takich jak: obiekty sportowe, dworce kolejowe, porty lotnicze, itp.) oraz rozwiązania z zakresu: bezpieczeństwa i zarządzania ruchem.

Organizator targów: firma MT Targi Polska, dołożyła starań, aby impreza była przede wszystkim platformą wymiany doświadczeń i wiedzy dla branż, zajmującej się rozwojem infrastruktury. Poza wydarzeniami związanymi z bezpieczeństwem, odbyły się również wykłady i seminaria dotyczące: innowacyjnych rozwiązań technologicznych stosowanych w drogownictwie i na kolei, aktualnych problemów firm budowlanych. Odbyła się również konferencja dla przedstawicieli firm podwykonawczych.

Coraz chętniej w targach biorą także udział zagraniczni wystawcy, którzy chcą zaprezentować swoje możliwości i metody pracy lub też poszukują na naszym rynku innowacyjnych rozwiązań, profesjonalnych firm usługowych, a także producentów kruszyw. Ponadto targi nie mogą narzekać na brak zwiedzających.

Na targach Metro Warszawskie prowadziło punkt informacyjny na temat II linii metra. Zwiedzający mogli uzyskać tu informacje na temat centralnego odcinka tej linii, nowego taboru, a także współfinansowania projektu przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko.

Sterowanie urządzeniami przeciwpożarowymi

7 listopada br w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie od była się Kon-

ferencja *Sterowanie urządzeniami przeciwpożarowymi w obiektach budowlanych. Instalacje elektryczne, wentylacyjne i gaśnicze - projektowanie, montaż, eksploatacja.*

Konferencja, przygotowana przez WIBP wraz z miesięcznikami elektro.info i Rynek Instalacyjny, odbywała się w dwóch równoległych sesjach (elektryczna i instalacyjna) Adresowana była do projektantów, administratorów, zarządców i architektów.

Mówiono m.in. o zmianach w przepisach techniczno-prawnych oraz normalizacji dotyczącej instalacji elektrycznych w budynkach wprowadzone w 2013 roku i planowane do wprowadzenia; o ochronie przed przetężeniami w instalacjach elektrycznych nn; o ochronie przeciwporażeniowej i ratowaniu porażonego prądem elektrycznym i o nowoczesnych systemach wykrywania i sygnalizacji zagrożeń pożarowych.

W konferencji licznie udział wzięli członkowie naszej Izby

Drugi nurt zagadnień dotyczył m.in. projektowania sprawnych systemów wentylacji pożarowej w nowych i modernizowanych budynkach zgodnie z aktualnymi przepisami i wymaganiami technicznymi; form i zakresu projektu wentylacji pożarowej w praktyce inżynierskiej. Mówiono też o różnych rozwiązaniach budowy systemów oddymiania dróg komunikacyjnych, ewakuacyjnych w budynkach wysokich i wysokościowych oraz o integracji systemów bezpieczeństwa w budynkach mieszkalnych i użyteczności publicznej. MOIIB była współorganizatorem konferencji.

W konferencji wzięli udział przewodniczący **Mieczysław Grodzki** i jego zastępca **Jerzy Kotowski**. W spotkaniach uczestniczyło ok. 100 członków Izby. Z okazji 20-lecia Domu Wydawniczego MEDIA odznakę 10-lecia Izby otrzymała prezes Bogusława Wiewiórowska-Paradowska.

Mediacje w budownictwie

Uгода bez sądu?

mgr inż. Alicja Cieśliczak-Latawiec

Zamiast kosztownego i długotrwałego procesu sądowego, mediacje coraz częściej praktykowane są w sporach gospodarczych, w tym w branży budowlanej. Podobnie jak arbitraż, należy do pozasądowych metod rozwiązywania sporów, zwanych też alternatywnymi metodami rozstrzygnięcia sporów. W Polsce, mediacje nie są jeszcze tak rozpowszechnionym sposobem rozstrzygnięcia sporów, tak, jak w państwach zachodnioeuropejskich czy w USA.

Do naszego systemu prawnego mediacja została wprowadzona, jako metoda rozstrzygnięcia sporów w sprawach cywilnych Ustawą z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego. Celem regulacji było ustanowienie alternatywnego do sądowego postępowania, sposobu rozstrzygnięcia spraw. Postępowanie takie powinno prowadzić do szybkiego załatwienia części sporów, w sposób najbardziej korzystny dla obu stron - czyli w drodze ugody.

Definicja mediacji, którą można przywołać za Ministrem Sprawiedliwości:

Mediacja to próba doprowadzenia do ugodowego, satysfakcjonującego obie strony rozwiązania konfliktu na drodze dobrowolnych negocjacji prowadzonych przy udziale trzeciej osoby, neutralnej wobec stron i ich konfliktu, czyli mediatora, który wspiera przebieg negocjacji, łagodzi powstające napięcia i pomaga - nie narzucając jednak żadnego rozwiązania - w wypracowaniu kompromisu” jednoznacznie wskazuje, że to strony są autorem rozwiązania sporu, a mediator jest siłą wspierającą.

Mediacja jest procesem dobrowolnym i poufny, pozwalającym stronom - jej uczestnikom, określić kwestie sporne, zmniejszyć bariery komunikacyjne oraz dyskutować, a nie udawadniać swoje racje. W mediacji strony zachowują całkowitą kontrolę nad sposobem rozstrzygnięcia sporu, a także mają wpływ na wybór mediatora i termin mediacji. Mediacja nie przewiduje konieczności przeprowadzania procesu dowodowego.

W wyniku mediacji powstaje wspólnie sformułowana ugoda, satysfakcjonująca obie strony, zamiast wyroku, skutkującego podziałem na przegranych i wygranych. I, co chyba jest najważniejsze - tylko strony są autorami ugody wypracowanej przez nie same, w trakcie posiedzeń mediacyjnych; również tylko strony ją podpisują. A rolą sądu powszechnego jest jedynie nadanie takiej ugodzie klauzuli wykonalności.

Art. 18315. § 1. Kodeks postępowania cywilnego stwierdza: *Uгода zawarta przed mediatorem, po jej zatwierdzeniu przez sąd, ma moc prawną ugody zawartej przed sądem. Uгода zawarta przed mediatorem, którą zatwierdzono przez nadanie jej klauzuli wykonalności, jest tytułem wykonawczym.*

Mediacja jest dopuszczona prawem, jako metoda rozstrzygnięcia sporów we wszystkich sprawach, w których możliwe jest zawarcie ugody. Branża budowlana jest tą dziedziną gospodarki, w której mediacje szczególnie są wskazane.

Mediacja, jako sposób na rozstrzygnięcie sporu powinna być brana pod uwagę przy wszystkich sporach, ale szczególnie dobrze sprawdza się, kiedy:

- strony są od siebie zależne,
- cel działania jest wspólny
- strony działają w jednej branży i prawdopodobieństwo dalszej ich współpracy jest duże,
- stronom zależy na dyskrecji i braku rozgłosu przy rozstrzygnięciu sporu.

W pierwszym z powyższych przypadków współzależność wszystkich uczestników procesu przedsięwzięcia jest bezsprzeczna. Zbudowanie oczyszczalni, drogi, stadionu jest procesem składającym się z działań jego uczestników - inwestora, projektanta, kierownika budowy i inspektora nadzoru inwestorskiego.

Wydawać by się mogło, że poszczególne etapy ich działań są rozdzielone i po zakończeniu jednego następuje kolejny. Wiadomo jednak, że to w trakcie fazy wykonawczej ujawniają się różne nieprzewidziane okoliczności. Brak dostarczenia przez inwestora na czas określony w umowie, dokumentów niezbędnych do realizacji, brak pozwolenia na zajęcie pasa ruchu, brak przekazania części terenu budowy, etc. Każdy praktyk potrafi wskazać szereg innych powodów. Tak było, jest i będzie

- trzeba się z tym pogodzić i starać eliminować wpływ takich działań na eskalację sporu.

Trzeba pamiętać, że stronom umowy powinien przyświecać wspólny cel - zakończenie inwestycji w terminie i w zaplanowanym budżecie. Odstąpienie od umowy i usunięcie wykonawcy z budowy, nie rozwiąże problemu, bo cel nie zostanie osiągnięty. Powstaną opóźnienia, a pewnie zwiększy się też koszt, co w efekcie narazi obie strony na straty. Próba przerzucenia błędów na drugą stronę będzie zawsze budziła opór i prowadziła do eskalacji konfliktu. Skorzystanie z instytucji sądu nie rozwiąże konfliktu, bowiem sąd tylko wyda wyrok. Dlatego strony powinny dążyć do znalezienia sposobu rozwiązania sporu, w taki sposób, aby mogły cieszyć się wspólnym sukcesem.

Uczestnicy procesu budowlanego działają w wąskiej branży. Nie trudno sobie wyobrazić, w jaki sposób nierozstrzygnięty spór na jednym kontrakcie będzie się przekładał na współpracę przedstawicieli stron na innym. Ponadto może dojść do sytuacji, kiedy jednego dnia przedstawiciele stron będących w konflikcie spotykają się w sądzie, a potem muszą uczestniczyć na spotkaniu koordynacyjnym przy innym projekcie. Czy w takiej sytuacji ta współpraca będzie przebiegać poprawnie? Raczej nie... I jeżeli doprowadzi się do przegranej drugą stronę, ta może się później kierować chęcią odwetu. Triumf (wygrana w sądzie jednej strony) może trwać krótko. W takich przypadkach warto skorzystać ze wsparcia mediatora, a skierowanie sprawy do sądu traktować, jako ostateczność.

W obecnej sytuacji, przy tak rozwiniętej branży medialnej, każdy spór przy większej budowie jest nagłaśniany. Nie służy to prawidłowej działalności firm w celu zakończenia inwestycji. Strony zamiast szukać konstruktywnych rozwiązań, skupiają się na udowadnianiu swoich racji, nie zawsze obiektywnych. Ujawnienie sporu, poprzez skierowanie sprawy do sądu, nie wpłynie dobrze na wizerunek firm i zapewne nie wpłynie na pozytywne reakcje inwestorskie.

Dlaczego mediacja a nie sąd czy arbitraż? Tu strony mają pełną kontrolę nad rozstrzygnięciem sporu, bo są zaangażowane bezpośrednio. Wszystkie ustalenia zawarte w ugodzie są akceptowane przez obie strony. Dlatego rozstrzygnięcie sporu poprzez zawarcie ugody przed mediatorem jest wygraną dla obu stron konfliktu.

Co umożliwi mediacja?

Skuteczne rozwiązanie sporu, satysfakcjonujące obie strony konfliktu, przez:

- dotarcie do przyczyn konfliktu i tym samym możliwość eliminacji ich w przyszłości

- wypracowanie innowacyjnych rozwiązań zaspokajających interesy stron;
- zachowanie kontroli nad treścią ugody;
- zachowanie poufności, zamiast upublicznienia kwestii związanych z prowadzeniem procesu dowodowego przed sądem;
- poruszenie spraw, które zostałyby pominięte na sali sądowej (np. relacji osobistych, sposobu współpracy)
- rzeczowy dialog między stronami, w sprawach spornych, także przed skierowaniem sprawy do sądu;
- zachowanie poprawnych relacji na przyszłość;
- poprawę zasad komunikacji w konflikcie, co ułatwia zapobieganie im w przyszłości;
- w przypadku osiągnięcia tylko częściowego porozumienia, mediacja umożliwia ograniczenie ilości kwestii poruszanych na wokandy sądowej.

Podstawowe założenia

Główne cechy mediacji znalazły odzwierciedlenie w prawie polskim poprzez zapisy zawarte w Kodeksie postępowania cywilnego, Dział II, Rozdział 1, Oddział 1 Mediacja, Art. 1831 do Art. 18315..

Mediacja jest dobrowolna (w odróżnieniu od procesu sądowego). Oznacza to, że na każdym etapie mediacji każda ze stron może odstąpić od mediacji bez podawania przyczyny. Nawet, jeżeli do mediacji skierował je sąd, strony mogą odmówić uczestniczenia w mediacjach bez żadnych konsekwencji prawnych.

Mediacja jest poufna (nie jest jawna). Wszelkie informacje podane w trakcie posiedzeń mediacyjnych są poufne, a jakiegokolwiek propozycje składane wzajemnie przez strony nie mogą być przytaczane w czasie ewentualnego późniejszego procesu sądowego, (jeżeli mediacja nie zakończy się ugodą). Także mediator jest zobowiązany do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji uzyskanych w czasie prowadzenia mediacji, a powoływanie się w toku postępowania przed sądem lub sądem polubownym na propozycje ugodowe, propozycje wzajemnych ustępstw lub inne oświadczenia, jest bezskuteczne. Sąd nie może powołać mediatora na świadka.

Mediator zachowuje bezstronność i neutralność (w stosunku do stron) oraz jest akceptowany przez strony. To strony decydują o wyborze mediatora lub o akceptacji mediatora, wyznaczonego przez sąd lub drugą stronę. Może nim być tylko osoba fizyczna, mająca pełną zdolność do czynności prawnych, korzystająca z pełni praw publicznych. Mediatorem nie może być sędzia, z wyłączeniem sędziów w stanie spoczynku. Organizacje pozarządowe i uczelnie mogą prowadzić listy stałych mediatorów. Stały mediator może odmówić prowadzenia mediacji z ważnych powodów.

Mediator aranżuje spotkania stron, wspomaga strony w określeniu spraw spornych, pomaga stronom skupić się meritum sprawy, zapobiega eskalacji konfliktu personalnego. Działania te mają na celu wspierać strony w poszukiwaniu możliwych do zaakceptowania rozwiązań sporu. Sesje mediacyjne to czas na wyjaśnienie przyczyn powstania konfliktu, a w związku z tym pojawia się możliwość zapobieżenia nowym konfliktom w przyszłości.

Takie działania skutkują poprawą współpracy. Zapewne po znalezieniu sposobu rozwiązania spornych spraw, łatwiej będzie ustalić odpowiedzialność stron. Wszelkie uzgodnienia, poczynione w trakcie mediacji (umownych czy sądowych), nie wymagają przeprowadzenia procesu dowodowego - w odróżnieniu od procesu sądowego.

Mediacja to nieskrępowana, poufna dyskusja zaangażowanych w konflikt stron przy udziale bezstronnego mediatora.

Ponadto mediacja przerywa bieg przedawnienia:

Art. 123. § 1.

Bieg przedawnienia przerywa się:

- 1) przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia;
- 2) przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje,
- 3) przez wszczęcie mediacji.

Mediacja może się odbywać na każdym etapie sporu:

- W fazie początkowej, kiedy strony różnią się w spornych kwestiach, a negocjacje nie przyniosły rezultatu. I tu już mamy zarzewie sporu. Jak zapobiegać jego eskalacji? Można zaangażować niezależną trzecią osobę - mediatora i zamiast spór pogłębiać - wyjaśnić i uzgodnić rozwiązanie. Na tym etapie strony mogą wspólnie wybrać mediatora, bądź jedna ze stron może skierować wniosek do mediatora o przeprowadzenie mediacji. Jest to tzw. mediacja umowna.
- W fazie przed procesowej - gdy jedna ze stron wniosła pozew do sądu - także można wnioskować o przeprowadzenie mediacji. Z wnioskiem takim każda ze stron może się zwrócić do dowolnie wybranego mediatora. To też będzie mediacja umowna.
- W fazie procesowej (w trakcie trwania procesu) - każda ze stron może wnioskować o przeprowadzenie mediacji. Wtedy sędzia wyznacza mediatora z listy mediatorów stałych (informacje o listach stałych mediatorów dostępne są w Sądach Okręgowych) lub strony zgodnie, albo jedna

ze stron, wskazując mediatora, który musi być zaakceptowany przez drugą stronę. Na tym etapie należy mówić o mediacji sądowej. Kierując sprawę do mediacji sądowej, wskazuje, że mediacja jest aprobowaną i rekomendowaną przez państwo metodą rozwiązywania sporów.

- W fazie procesowej (w trakcie trwania procesu) - ale, gdy Sędzia kieruje strony do mediacji i wyznacza mediatora. Wtedy też mamy do czynienia z mediacją sądową.

Koszty

Nie bez znaczenia dla walorów mediacji, pozostaje koszt związany z postępowaniem mediacyjnym. W przypadku mediacji ze skierowania z sądu (a więc już po złożeniu pozwu) koszty te są ustalone przez Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 listopada 2005 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym. Wynoszą 1% wartości przedmiotu sporu i nie więcej niż 1000 zł plus wydatki mediatora na posiedzenia mediacyjne. Przy sporach o wartości ponad 100 000 zł koszt mediacji wynosi nie więcej niż 1200-1300 zł.

Koszty mediacji ponoszą strony po połowie. Ponadto, w przypadku podpisania ugody przed mediatorem, powodowi zwracane jest 3/4 wpisu sądowego. Zwracam szczególną uwagę na ten istotny fakt - to też jest wymierna (finansowo) korzyść, o której nie można zapominać.

W przypadku mediacji umownych, koszty są umowne. Z informacji uzyskanych od mediatorów wynika jednak, że są to koszty nieporównywalnie mniejsze od kosztów sądowych czy arbitrażu.

Wnioski

Oczywistym jest, że spory były, są i będą. Realizacja zamierzenia budowlanego jest procesem złożonym i wielopłaszczyznowym, przez co podatnym na występowanie sporów. Powszechnie postrzeganie sporów utożsamiane jest nie ze współpracą, tylko z walką, a co za tym idzie - ze stroną przegraną i wygraną. I będzie tak postrzegany jeszcze tak długo, jak długo nie dostrzeżemy możliwości wynikających z ustawowej możliwości rozstrzygnięcia sporów na drodze mediacji.

Warto sobie uzmysłowić, że przecież to nie sam spór czy konflikt jest źródłem nieporozumień i walki między stronami i ludźmi, lecz sposób jego rozstrzygnięcia.

Autorka jest prezesem Zarządu Instytutu Rozwiązywania Konfliktów, członkiem SIDiR, mediatorem stałym przy Sądzie Okręgowym w Warszawie (upr. bud. nr WA 15/02)

Sun Chemical - najtrudniejsze wyzwanie Firmy

Modernizacja Muzeum Warszawskiej Pragi

Rewitalizacja kompleksu pałacowego w Nieborowie

HB Bogdan Horszczaruk, laureatem konkursu MOIIB „Firma Inżynierska Mazowska roku 2013”

Gdyby mgr inż. Bogdan Horszczaruk otrzymał dla swojej firmy zlecenie zaprojektowania i wykonania statuetki Firma Inżynierska Mazowska, z pewnością można założyć, iż będzie ona dobrze ogrzana, zaizolowana, doskonale klimatyzowana, efektywnie oświetlona, odporna na wstrząsy i precyzyjnie osadzona na fundamencie cokołu. Właśnie w ten sposób - choć mimo wszystko w dużym skrócie - można scharakteryzować profil działalności i podejście do zleceń firmy HB Bogdan Horszczaruk, wyróżnionej statuetką za zajęcie II miejsca w kategorii *Firma consultingowa i projektowa 2013*.

To jedna z najciekawszych i, co ważne, stale rozwijających się firm budowlanych na Mazowszu, która na przestrzeni 27 lat ewoluowała od małej firmy instalacyjnej do znaczącego przedsiębiorstwa o kompleksowym spektrum działania. Dziś firma realizuje zlecenia w skali od projektu do wykonania „pod klucz” w systemie generalnego wykonawstwa.

Zapewne o sukcesie zdecydowało wiele czynników, a zwłaszcza innowacyjność, konsekwencja oraz nadzwyczajna rzetelność w podejściu do zamówień. Markę wypracowywano przez lata. Obecnie na liście jej klientów są uznane firmy i instytucje, jak: PKO BP, Renault, Warta, Muzeum Narodowe, Tesco, IKEA, Sun Chemical.

- Wykonujemy z reguły prestiżowe zadania, głównie na rynku stołecznym - mówi prezes i twórca firmy mgr inż. Bogdan Horszczaruk. Trzon załogi to dobrana grupa specjalistów – inżynierów, techników, operatorów maszyn, wykwalifikowanych pracowników budowlanych. Pracujemy przeważnie w składzie 55 zatrudnionych, choć czasami ich liczba - w zależności od skali inwestycji - rośnie do 100. Wdrażamy nowe technologie, nie obawiamy się wyrafinowanych rozwiązań technologicznych. Nie jesteśmy co prawda najtańsi, ale to, czego się podejmujemy, robimy na najwyższym poziomie. Wiedzą o tym kontrahenci a zaufanie i solidność po prostu musi procentować, angażowaniem nas do nowych realizacji.

Firma w całości jest polskim przedsiębiorstwem i nadal zachowuje rodzinny charakter. Współzarządzaniem i rozwojem firmy zajmują się również: małżonka i córka inżyniera Horszczaruka. Firma realizuje powierzone jej zlecenia szybko, a przy tym z dbałością o każdy detal. Oto w ciągu zaledwie 2 tygodni wybudowała kotłownię o mocy 250 kilowatów w Ambasadzie Belgii i uruchomiła ją tuż przed Świętem Narodowym Królestwa Belgii 15 listopada, czym wzbudziła najwyższe uznanie Belgów. Łącznie firma HB Bogdan Horszczaruk współpracowała dotychczas z 1112 kontrahentami i zrealizowała 293 projekty. Wykonała 10 204 543 km instalacji i zmodernizowała 396 300 m² powierzchni.

Firma na medal

W bogatym zestawie referencyjnym znajduje się wiele prestiżowych budowli. W trakcie realizacji znajduje się kompleksowe wykonanie instalacji wodno-kanalizacyjnej, c.o. i instalacji ciepła technologicznego, a także dokumentacji w Muzeum Warszawskiej Pragi. Prace wykonywane są w odniesieniu do dokumentacji historycznej pod nadzorem konserwatora. Szczególnie trudna, ze złożoną technologią, okazała się rewitalizacja kompleksu pałacowego Radziwiłłów na terenie Muzeum w Nieborowie - Oddziale Muzeum Narodowego. Odtworzono tam praktycznie od stanu zaawansowanej degradacji nowe budynki według historycznej dokumentacji. I tu wszystkie prace prowadzone były pod okiem konserwatora.

W czerwcu br. firma zakończyła kontrakt w gmachu Muzeum Narodowego w Warszawie. W systemie „zaprojektuj i wybuduj” zrealizowano roboty termomodernizacyjne. Całą modernizację przeprowadzono z uwzględnieniem wymogów unijnych. Zastosowano najnowsze technologie celem uzyskania najwyższych możliwych parametrów i komfortu dla zwiedzających oraz komfortu fizycznego dla cennych eksponatów. Dzięki tym realizacjom, HB Bogdan Horszczaruk staje się firmą wyspecjalizowaną także w przedsięwzięciach przywracających obiektom zabytkowym ich pierwotny autentyczny wygląd oraz wyposaża je w instalacje dostosowane do ich specyfiki. Spośród innych znanych obiektów zrealizowanych przez HB Bogdan Horszczaruk jest terminal pasażerski lotniska Mazowieckiego Portu Lotniczego w Modlinie.

Minister Grażyna Henclewska gratuluje prezesowi Horszczarukowi zwycięstwa w konkursie MOIIB

Bogdan Horszczaruk

Największym wyzwaniem była inwestycja w 2005 roku w Sun Chemical - fabryce farb drukarskich w Markach. Przeprowadzono tam kompleksowy a zarazem skomplikowany montaż instalacji technologicznych i dokonano ich rozruchu.

Mimo dużej konkurencji, firma stale otrzymuje wiele zamówień. Choć wciąż słychać o kryzysie w kraju, my kryzysu nie mamy - mówi prezes Bogdan Horszczaruk - dzięki temu rozwijamy się, a kilkadziesiąt osób, pracowników i ich rodzin posiada środki na życie. Budowlaniec to kreator nowego - podkreśla - ma coś ze stwórcy, nieużyteczną przestrzeń zamienia w nowoczesną, tętniącą życiem. Musi to jednak robić dobrze, odpowiedzialnie...

Bogdan Horszczaruk

ul. Targowa 32/7, 03-733 Warszawa
+48 22 670 44 99, hb.com.pl

Termomodernizacja budynku głównego Muzeum Narodowego w Warszawie

■ instalujemy jakość, budujemy trwałość